

Sprawozdanie z działalności Archiwum Nauki PAN i PAU w 2018 roku

Archiwum Nauki Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie działa zgodnie z Ustawą o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach z dnia 14 lipca 1983 r. (Dz.U. z 2018 poz. 217) oraz statutem Archiwum Nauki PAN i PAU (z 9 czerwca 2016 r.). Dyrektorem jest dr Adam Górski, a przewodniczącym Rady Naukowej – prof. dr hab. Ryszard Nycz. W skład Rady Naukowej w roku 2018 wchodziło ponadto: prof. dr hab. Andrzej Białas, prof. dr hab. Barbara Godzik, prof. dr hab. Adam Kotarba, prof. dr hab. Jan Machnik (wiceprzewodniczący), prof. dr hab. Krzysztof Stopka, prof. dr hab. Michał Turała, prof. dr hab. Waław Uruszczak prof. dr hab. Jerzy Wyrozumski (†2 XI 2018), dr Rita Majkowska, mgr Ewa Dziurzyńska (sekretarz).

Obsada etatowa Archiwum Nauki wynosi 8,5 etatu (PAN) i 2,5 etatu (PAU).

Za największe wydarzenia uznać należy wpisanie zespołu akt Towarzystwa Naukowego Krakowskiego na listę UNESCO „Pamięć Świata”. Uroczystość wręczenia certyfikatu dla Archiwum Nauki PAN i PAU jako przechowawcy zespołu odbyła się 28 września 2018 r. w Pałacu Prezydenckim w Belwedrze.

W roku 2018, oprócz bieżącej działalności, zrealizowano następujące zadania z zakresu:

- kształtowania zasobu archiwalnego – udzielono konsultacji i przeprowadzono ekspertyzy w archiwach zakładowych instytutów PAN oraz Oddziału PAN w Krakowie, a także zaopiniowano projekty przepisów kancelaryjnych i archiwalnych oraz wniosków o brakowanie akt jednostek organizacyjnych PAN w Krakowie;
- gromadzenia zasobu – przejmowano wytypowane materiały archiwalne z archiwów zakładowych instytutów PAN i kancelarii PAU, a także przyjęto spuścizny naukowców z terenu Krakowa (łącznie 25 przekazów, tj. ok. 29,39 m.b. akt). Biblioteka Archiwum Nauki wzbogaciła się o 83 woluminy na drodze darów i 42 woluminy na drodze kupna.

Łącznie na dzień 31 grudnia 2018 r. księgozbiór liczył 13 708 jednostek inwentarzowych;

- zabezpieczenia i konserwacji zbiorów – poddano procesowi odkwaszenia 75 woluminów. Przepakowano w teczki i pudła bezkwasowe ponad 23 m.b. akt zespołów opracowanych i udostępnianych. Trwa także przepakowanie w opakowania bezpieczne medali, odznaczeń i klisz szklanych (714 szt.);
- opracowania zasobu – wprowadzono do baz danych ponad 1500 rekordów, a baza elektroniczna powiększyła się o 7,2 GB skanów (głównie zdjęć), dodatkowo zdigitalizowano indeks kancelaryjny KSG (2826 skanów). Pracownicy przeszli kurs z zakresu bazy danych ZoSIA (Zintegrowany System Informacji Archiwalnej), realizowany przez specjalistów Narodowego Archiwum Cyfrowego. Zakupiono sprzęt umożliwiający pracę w tym systemie i docelowo udostępnianie informacji o zasobie archiwalnym na portalu szukajwarchiwach.pl;
- udostępniania – w pracowni naukowej zanotowano 690 odwiedzin, udostępniono 6301 jednostek archiwalnych, 2431 książek oraz 414 czasopism.
- ewidencji – trwa retrokonwersja środków ewidencyjnych. Do wersji elektronicznej przeniesiono spisy 63 zespołów archiwalnych.
- popularyzacji – zapewniono funkcjonowanie Archiwum Nauki PAN i PAU w mediach społecznościowych poprzez założenie i aktualizację profilu na Facebooku. Zamieszczono 168 postów, z czego 154 zostały dalej udostępnione o zasięgu do 5156 osób. Przygotowano do druku publikację *Spuścizna – co po nas zostaje*, stanowiącą pokłosie trzech konferencji, oraz dwie książki towarzyszące wystawom: *Orient bliski i daleki* oraz *Niepodległej...*

W roku 2018 w Archiwum Nauki PAN i PAU odbyły się wernisaże trzech wystaw: *Seria oryginalnych grafik artystów polskich w opracowaniu Aliny Kalczyńskiej* (wydawana w Mediolanie w latach 1984–2014), 9.05.2018; *Orient bliski i daleki* (kurator wystawy Ewa Dziurzyńska), 15.06.2018; *Niepodległej... 100. rocznica odzyskania niepodległości 1918–2018* (kurator wystawy Marzena Włodek), 16.11.2018, w których wzięło udział ponad 400 osób. Dodatkowo zamieszczono wystawę przy gabinecie Prezesa Polskiej Akademii Nauk w Warszawie oraz udostępniono materiały do wystaw: UNESCO „Pamięć Świata” – Pałac Prezydencki w Belwederze, 28–30.09.2018; Muzeum Archeologicznego w Krakowie, wystawa *Apokryfy słowiańskie*, 29.09.2018–28.02.2019; Instytutu Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, wystawa *Henryk Niewodniczański krakowski fizyk z Wiednia*, 13.12.2018–31.01.2019, oraz Centrum Operacji Lądowych – Dowództwo Komponentu,

wystawa okolicznościowa z okazji 93. rocznicy urodzin prof. Wojciecha Narębskiego, 13.04.2018.

W siedzibie Archiwum Nauki PAN i PAU odbyło się 10 pokazów dla uczniów i studentów krakowskich szkół i uczelni. W oparciu o zbiory Archiwum Nauki ukazały się 34 publikacje.

Jednocześnie kontynuowano współpracę zagraniczną z Instytutem Masaryka i Archiwum Akademii Nauk Republiki Czeskiej w ramach projektu badawczego pt. *Wymiana inspiracji i wiedzy w kontaktach czeskich i polskich uczonych (2016–2018)* – pobyt 3 pracowników Archiwum Nauki w Pradze – prowadzono kwerendy źródłowe. Przygotowano projekt dalszej współpracy na lata 2019–2021. Kontynuowano także współpracę z Wydziałem Historii i Archeologii Mongolskiej Akademii Nauk oraz Zakładem Turkologii i Ludów Azji Środkowej Wydziału Orientalistyki Uniwersytetu Warszawskiego w sprawie publikacji materiałów statystycznych, dotyczących Mongolii, ze spuścizny Władysława Kotwicza.

Dyrektor Archiwum Nauki PAN i PAU
dr Adam Górski